

Nro. 17.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZAR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indült Bétsből, Kedden Februarius 28-dik napján,
1809-ik éfztendőben.

B é c s.

Az Austriai Cs. Kir. Birodalomnak egygyik volt nagy és nevezetes öfzlopembere, Gróf Cobenzl Lajos, Prosecknek; Habsbergnek; Luegnek; és Lohitschnek Ura, Fő Pohárnok, az Arany Gyapjas Rendnek Lovas, a' Johannita és St. István Magyar Királyi Rendeknek pedig Nagy.keresztes Vitézze; Cs. Kir. Kamarás Ur; Tirkos Tanácsos, Státus és Conferenciális Ministef; a' folyó hónapnak 22-dikén életének 56-dik éfztendejében kimult a' világból.

A' Konstantinápolyi leg újabb tudósításokbái semmi nevezetes történetről nints emlékezet,

R

Az Anglusokkal való ujj egygyetértés, melyet az Anglus Követ Adair ur a Dardanellák mellett tökéletességre vitt, mint látszik elég erős lában áll: a Konstantinápolyhoz való pompás bévezést, az ellenkező fizek miatt még meg nem teheté a Követ úr.

A Törökök és Oroszok között való békefészes alkudozások felől, nagy halgatás van Konstantinápolyban.

Péttersburgból mint nevezetes ujságot úgy írják, hogy az Odefsai levelek szerént a Fekete tengeren 3 Török kereskedő hajók érkeztek volna meg ezen kikötőhelybe. Ez azért nevezetes, hogy Orosz kikötőhelybe mostanság nem jártak Török kereskedő hajók.

Spanyol Ország.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A Párisi Mofitörben kijött a 32. dik Bulletin, és ezeket foglalja magában: —

„A Dalmatziai Hertzeg Ferról előtt megjelenvén, azt seregeivel körülkerítette. Az Alkudozások elkezdődtek. Úgy látszott, mintha a várban lévő valamint a katona hasonlóképpen a polgári Előljárók is, hajlandók volnának a várnak feladására: hanem a nép, az Anglusoktól oda küldett sugallók által felingereltetvén, feltámadott —

„Jan. 24. dikén két Követek érkeztek ki a Dalmatziai Hertzeghez, kik között egyik a kikötőhelyben lévő Spanyol hajós sereg Admirálisától Melgarejótól, a másik pedig a ki a hegyek között került ki a Frantzia armadához, a várban lévő fegyveres sereg vezérjeitől, küldetett ki hozzá. Ezen két Követek a nép tudta nélkül küldettek ki a Fran-

tziákhoz. Ezek olyan tudósítást tettek a' Dalmatzi Hertzegnél, hogy a' várban mindenféle Elöljárók a' zabolátlan nép' járma által el voltának nyomtatva, a' melly az Anglusoknak Agenseik által fellázasztódban, a' városban 's annak környékén 8000 embert öltöztetett volna fegyverbe. —

„A' Dalmatzi Hertzeg már kéntelen lett volna arra határozni magát, hogy az ostrom sántzoknak asatásokhoz fogalson, hanem 25-dikre virradó éjjel a' várban külömbkülömbféle mozgásokat vévén a' Frantzia vezérek ezekbe, 's ezekre nézve néhány Regimentekkel a' vár' erősségeihez közelebb menvén, a' nép megijedett. Azt gondolta, hogy a' Frantziák rárohans által akarják a' várat elfoglalni, 's meg nyitotta füleit a' jozanabb érzékenységű emberek tanátslásaiknak. Januarius 26-dikán három Követek jöttek ki meghatalmazó irással és egy levéllel a' várból a' Frantzia fő hadi szállásra, és aláírták a' várnak feladattatását illető egygyezést.

„Jan. 27-dikén 7 órakor reggel a' Mermet ofztálya és egy Dragonyos Brigáda az egygezés szerint a' várost elfoglalta. Az abban lévő Spanyol őrző sereg a' fegyverből még az nap' kivetkeztetődött, a' melly által 5000 fegyverek kerültek kezünkre. A' Ferrolban talált idegen emberek lákhelyeikre széllyel küldöztettek. Azok az emberek, kik felől tudva van az, hogy kezeiket ezen támadás által kiontatott vérbe mártották, elfogattatták. Admirális O b r e g o n, kit a' nép ezen támadásban fogasgra tett vala, a' fegyveres ház' fő igazgatójává neveztetett.

„A' kikötőhelyben kezünkre került Spanyol hadi hajós sereg, áll: három 112, két 80, egy

74, két 64 ágyus Linea hajókból; három Fregátokból; 's néhány aprókból; több mint 1500 darab minden féle nagyságú ágyukból, és minden nemű munitzióból. Hihető dolog, hogy az Anglusok, ha a' tudva lévő siettséggel nem kéntelenítették volna hajóra ülni, 's ha a' Jan. 16-dikan folyt verekedés nem történt volna: ezt a' szép hadi hajós csoportotskát elvitték volna magokkal.

„Az itt találtató Spanyol katona és tengeri tiszték nagy entusiasmussal megesküdték a' Josef Király hűségére. A' mit ezek beszéllenek, hogy az alacsony néptől és az Anglus lázzafztóktól szendtek, bajos képzelni. Gallicziában, Spanyol országnak az elsőb tartományai közzül az egygyikben, az igazgatás és tsendefég helyre állítottóék. Gen. Laborde Corunnában a' paron 7 ágyura talált, mellyeket az Anglusok 16-dikban ástak volt a' föld alá, azért, hogy el nem vihették.

„Marquis Romana, az Anglusoktól és a' vezérlése alatt volt insurgensektől elhagyattatván, 500 emberekkal futott-el a' Portugalliai partokról, Andalusiába akarván menni.“

Egy Frantzia tiszt így irt nem régen Saragosának szömfzédtségából: — “

„Ez a' tartomány (Arragonia) a' hol mi most táborozunk, egygyike a' leg szebb és leg gazdagabb Spanyol tartományoknak. Bor, kenyér, olaj, és berbétshús dolgában, semmi fogyatkozásunk nintsen. Saragosában, a' hová a' Tudelánál megveretett insurgens sereg vízfira vonta volt magát, 120 ezer emberek laknak, kik közzül 40 ezeren fegyverbe vannak öltözködve. Ez a' megnépesülés azonközben, melly a' megveretett seregnek ideszaladása által okoz-

tatott, szükségesképpen siettetni fogja a városnak feladattatását, minthogy az abba bélszorult nép minden eleség' dolgában togyatkozást szenved. A város az Abrantesi Hertzeg ostromolja a 9-dik armadiával és a Suchet osztályával. A mi osztályunk az ostromlóknak fedeztetések végett fekszik ezen Arragoniai vidékeken. December 21-dikétől fogva van Saragofsa egészízen békerítettve, 's erőiségeinek bombák és minden téle vártörő ágyuk által való szorongattatások, már 10 napoktól fogva tart szünetlenül. A sántzokkal már éppen a kapukhoz jutottak az ostromlók, és két megerősített Klastromokat bérontás által foglaltak-el. Most a külső, de hasonlóképpen megerősített házak alá való ásásban foglalatoskodnak. Néhány napok előtt felkérették a várost; 's nem fognak 14 napok telni benne, hogy seregeink abba bémennek. Ha Saragofsa egyszer elfoglaltatik, azután egész Arragoniában nem fogunk semmi ellentállásra találni, 's remellhetjük, hogy azután egész Spanyol ország meg fogja magát adni, minthogy úgy látszik, hogy az insurgensek mindennütt ezen városra függesztették szemeiket. Itt már vége van a télnek, és olyan szép idő van, a' milyen Párisban Májusban szokott lenni."

Egy más levélben ugyantsak Saragofsa mellől ezek irattatnak: — „Saragofsa sokáig fenn nem állhat. Fele része már őszíze rontatott a Bombik által. A' harangtornyok mind őszíze vannak lövöldöztetve. A' Kataloniai armadia vezére St. Cyr is várattatott Saragofsához Barcellona felől, minek utánna Roses várát megvette és Barcellona a' megfzálás alól egészízen feloldozta volna. Saragofsának megvétele után Catalajud vára következik, ugyan-

tsak Arragoniában az ostromlásra, melyre a' Suchet ofztálya van kineveztetve. Sokáig ez sem állhat-fenn.

Bayonne Febr. 4-dikén. Mint bizonyost úgy beszélik itt, hogy a' Frantzia seregek Januarius 29-dikétől fogva Saragossa városának két harmadát bérontás által elfoglalták légyen — és hogy a' Kurirnak elindulásakor az utzákon a' veretkedés még leg nagyobb vérontással folyt, és az insurgensek minde-nütt öldököltettek.

A' Madridi Újság e'képpen ír. — „Kerülő Irás, mellyet a' Király a' mi Urunk, a' maga országa béli Ersekekhez és Püspökökhöz intézett: —

„Don J. sef Napoleon, Isten kegyelméből és a' Constitutio által Spanyol ország és India Királya. A' mi ezen fő városba lett vízfzajövetelünknek alkal-matosságával a' vala első gondunk és tartozó köte-lefsegünk, hogy azon Istennek, a' ki a' Koronákat adja, lábsaira borúljunk. Mi, a' mi egész lételünket néki ajánlottuk, mint azon nemes indulatú nemzet' boldságaért való áldozatot, a' melly nemzetet ő a' mi gondviselésünk alá bizni méltóztatott. Tsak ez-zel a' mi leg kedvesebb gondolkodásunkal egészfzen megegyező czélozással botsátottuk mi ő hozzá alázatos imádságunkat. Mitsoda egy ember a' föld-nek véghetelen sokaságú népei között! Mitsoda ő az Örökkévalónak szemei előtt! Ez esméri és látja egy tekintettel által az embernek minden czelozá-sait; rendeli-el annak felemeltetését. A' ki a' maga felebátájának javát igazán kívánnya, Istennek szol-gál, és ő ennek mindenható jósa által védelmezte-lik. A' mi kívánágunk az, hogy ti a' Hivőknek, kiket a' Gondviselés réátok bizott, imádságaikat

ezen gondolkodásnak módjával megegyezőleg kormányozzátok. Kérjük az élő Istent minnyájan, hogy a' békeféség és böltséfség' lelkét réánk szállítsa le. Tagadjunk meg esküvés által minden indúlatos vonódást, hogy egyedül tsak az a' gondolat foglalhafson helyet elménkben, a' mellyet a' Monárchianak boldogsága ad belénk. Vajha annak a' hasonlásnak helyébe, a' melly mindeuekben erót vett vala, az Istentifzetelet, a' tsendéfség, és boldság állhatna vízfzfa! Adjunk hálákat az Istennek minnyájan azokért a' győzedelmekért, mellyekkel ő a' mi Felséges testvérünknek és hatalmas Szövetségesünknek a' Frantziák Császfárjának seregeit megajándékozni méltoztatott, a' ki a' mi jusainknak védelmezések által sem mire egyébre nem czéloz, hanem tsak, hogy Spanyol orfszágnak tartós, és függetienségen fundáltatott békeséget szerezhesen. A' Frantzia seregek azonnal ide fogják a' Spanyol tartományokat hagyni, mihelyest azokban a' tsendéfség helyreállittatik, és ők magokat a' thronus körül ősfzfe tsatólják. A' mi czélozásunk az, hogy ti minden megyéitekbéli Papoknak parantsoljátok meg, hogy ezen rendelésnek vétele után mingyár, az első vasárnapon egész czeremoniával való Te Deum laudamust énekeljenek. Igy jött ki Madridban, a' mi palotánkban, Jan. 24-dikén, 1809-ben. — “

„Éu, a' Király.

„A' külső dolgokra ügyelő Minister,
Mariano Louis d' Urquijo.

Nagy Britannia.

Januarius 19-dikén hozzá fogatott a' Király a' Parlamentom' tanátskozásaihoz, melynek alkalmasos-

ságával ilyen Beszédet intézet a' Király' nevében a' Birodalom Fő Cancellariusza a' Parlamentomi két Háznak öszfegyűlekezve lévő tagjaihoz: — “

„Mylordok és Nemesek!

„Réánk bizza ő Felsége, hogy adjuk tudtokra, hogy ő F.ge azzal a' telyes bizodalommal hivatott légyen benneteket ide, hogy ti egész szívvel lélekkel készek lesztek ő Felségét segélleni annak a' hadakozásnak folytatásában, a' melynek bátorsággal és betsüllettel való elvégzéséhez semmi reménség nem lehet külömben, ha tsak hathatós és állandó iparkodás által végre nem hajtatik.

„Réánk van bizattatva, hogy adjuk tudtokra, hogy ő F.ge megparantsólta, hogy azoknak a' békeséges alkudozásoknak eikedődés-eket illető projektomoknak Copiaik, a' mellyek ő F.gehez Erfurtból küldettettek vala, valamint szintén azon levelezések is, mellyek ezen tárgy felett az Orosz és Frantzia Országglóizékekkel folytattattak, azzal a' Nyilatkoztatással egyetemben, mellyet ő Felsége ezen levelezéseknek elvégződésekkör kihirdettetett, előtekbe terjesztük.

„Meggyözödve van ő Felsége a' felől, hogy ti, Mylordok és Nemesek! részesei vagytok ő Felségének azon érzékenységeiben, mellyet ő Felsége annak alkalmatofságával kijelentett, midőn ő F.gétől a' kívántatott, hogy az alkudozások, Spanyol országnak és annak ügyének felaldozásán kezdődjenel-el, a' melly Hatalmanság mellett ő F.ge magát ujjabban is, és illy közönséges módon kinyilatkoztatta.

„Réánk van bizattatva, hogy adjuk tudtokra, hogy ő Felsége a' Spanyol Országglóizéktől (Sevillából) szünetlenül leg elkötelezőbb és igen hathatós

erősítésekét veszen az eránt, hogy az, áthatatosan eltökéllette volna magában azt, hogy a' törvényes Monarchianak és Spanyol ország nemzeti függetlenségének védelmezésén és megtartatásán áthatatósággal munkálkodni meg ne szűnnyék. Arról is parantsolatunk van Mylordok és Nemesek! hogy tegyünk bizonyofsá benneteket a' felől, hogy ő F.ge mind addig meg nem akar szűnni Spanyol országnak hathatós védelmezésétől, valameddig a' Spanyol nemzet ezen gondolkodása mellett hűséggel megmarad.

„Ő Felsége megújította ezen nemzetnek vezedelmes és kéttséges szempillantataiban, azon ígéreteit és ajánlásait, mellyeket annak ellenintén, midőn az a' Frantzia Országlószék törvénytelenégeinek és tirannuságának ellentállani kezdett, önként tett volt, és azt bizta réánk, hogy néktek, Mylordok és Nemesek! adjuk tudtotokra, hogy ő Felségének ezen ajánlái és ígéretei már egy Szövetség formáját vettek magokra (Szövetséggé lettek), a' melly néktek az ő F.ge parantsolatjára azonnal előtekbe terjesztetni, mihelyest az ezt illető Ratificatiók tog költsönösen által tseréltetnek. —

„Réánk bizta ő Felsége, hogy adjuk tudtotokra, hogy, valamiképpen egy felől a' maga seregeinek a' Portugalliai táborozásban kimutatott nagy tettjeiket, és ezen Királyi birodalomnak mint a' maga szövetségnsének a' Frantzia armadia jelenlététől s elnyomásától való megmentetését, hathatós megelégedéssel izemléte, éppen ily nagy fájdalommal esett másfelől értésére ő Felségének az, hogy ez a' táborozás, egy olyan fegyvernység által rékefztetett volna bé, hogy ő F.ge kötelesnek lenni érzi maga

magát arra, hogy forma szeréat kinyilatkoztassa, hogy azt helybe nem hagyja. —

„Továbbá tudotokra kell adunk, hogy ő F.ge telyes bizadalommal számot tart ahhoz, hogy hajlandók lefztek arra, hogy ő Felségét olyan állapotba helyheztetitek, hogy a' Swéd Királynak, az ígért segedelmet, továbbá is kiszolgáltatniassa. Ezen Monarchának telyes jussa van a' maga jelen való terhes állapotjában, az ő F.ge segedelmének megkívánásához, úgymint a' ki tökéletesen hasonló ő Felségéhez abban, hogy minden békefészes alkudozásokra való projektomokat, a' melly alkudozásokra a' (Sevillai) Spanyol Országlófzék nem botsáttatna, álhatalósággal vízfza veisen.

„Alsó Ház Nemesei!

„Parantsolatot vettünk ő F.gétől, hogy tegyünk lírt néktek a' felől, hogy az ezen esztendőre való számadásnak előtekbe való terjesztetése eránt rendelést tett légyen. Ő F.ge arra bizza magát, hogy ti a' ti eleitől fogva való buzgóságtok és jó indúlatotok szeréat továbbá is olyan előre való vigyázásnak eszközeihez fogtok nyúlni, a' milyeneket a' hadakozás hathatós folytathatása kíván; azzal a' bizodalommal lévén egyfzersmind ő F.ge erántatok, hogy ezen segedelem-eszközöknek ki szolgáltatására alkalmatosok lefztek, a' nélkül, hogy azon terhet, melly már az ő F.ge népén fekszik igen nagyon nevelni kellene.

„Ő F.ge bizonyos a' felől, hogy ti örömmel fogjátok hallani azt, hogy azon eszközök mellett is, mellyekhez az ellenség olly véggel folyamodott, hogy birodalmunknak kereskedését elronthassa, ez tsakugyan azalatt is haladó nevedéssel lépett felfelé.

„Mylordok és Nemesek!

„Réánk biztattatott, hogy adjuk tudtokra, hogy a' Parlamentom utóbbi üléseiben meghatározott intézetek, mellyek a' helybéli katonaságnak (provincialis fegyveres népnek) felállittatását illetik, már a' leg szerentsébb következőekkel koronáztatnak meg, és hogy ezen országra nézve, leg szélesebb kiterjedésű és legtartósabb hasznokat ígérnek.

„Parantsolatot vettünk ö F. gétől, hogy különösképpen javasoljuknéktek, hogy méltó módon fontóliátok meg annak a' Státust illető tárgynak végzetlen nagyságát, a' melly felött azon hadakozásban fennforog a' kérdés, mellyet folytatunk; és hogy ehhez képest a' lehetséges siettségvel nyuljatok leg hathatósabb eszközökhöz, a' végre, hogy a' rendes katonaságból álló armadiának száma növeltesék, oly véggel, hogy módja lehessen ö Feiségenek arra, hogy Státusainak fegyveres seregeit, azon tsatában, melybe magát belé egyelétve lenni szemléli, belső oltalomra szükséges seregeinek gyengítettések nélkül, haszonra fordithassa, és ezen bajvívást, az Isteni Gondviselésnek áldásával oly végre juttathassa, a' melly az ö F. ge Koronája ditsőségével, Szövetségeseinek javokkai, és Európának, a' végezetre az egész világnak boldogságával, meg egygyezzen.“

A' Star nevű Ujságban irattatik, hogy a' Minister az ezen beszédben előfordult ígérlet szerént, a' Frantzia és Orosz Birodalmakkal folytatott levelezéseket, mellyek az Erfurtból Angliának tétetett békeséges Alkudozás eránt való ajánlatot illetik, a' Parlamentomnak a' zítáira letette, oly megjegyzéssel,

hogy igen fontos dolog volna az, hogy a' Parlamen-
tum ezen irásokat nagy siettséggel fontolás alá vegye.

A' Király felől, a' ki egy idő óta igen elbe-
tegesedett vala, azt írják most, hogy ismét ugy
helyre állott az egészsége, hogy talám jobb sem volt
még soha.

Frantzia Birodalom.

Párisban a' főbb theatromon Hektor tzi-
mü Szomoszú játék érdemelte-meg mostanság a' leg na-
gyobb kedvetséget. Mikor ezen darabot leg előbb
jadtották, Napoleon Császár is jelen volt, mind vé-
gig, és mind addig, míg annak készítője, a' Pupli-
cun' kívánságára, a' theatromon ki nem nyilatkoz-
tattatott. A' neve ezen tudósnek Luce de Lanci-
val, a' Litteratúra Professora a' Császári Lyceum-
ban. A' Császár 6000 Frankokból álló esztendőn-
ként való penziót rendelt neki, annyira megnyerte
kedvét ezen theatromi költeménye által.

A' Párisi Papi Almanachban, a' melly a' folyó
1809-dik esztendőre kijött, 8 Grófok; 34 Bárok,
és 1 Ritter neveztetnek-meg, a' kik az 1808 ban
Mártz. 1.ő napján költ Statutum ereje szerént, az
őta az Érsekek és Püspökök közzül nyerték azon
titulusokat.

Párisban Jan. 30. dikától fogva egy kóldust sem
lehet látni sohol, mind a' Villers Cotteretsi épü-
letbe vitzik őket, a' hol az arra alkalmasoknak
munkájokért, az arra alkalmatlanoknak pedig ingyen,
enniek adnak.

Febr. 8. dikán igen fényes bált adott a' külső
dolgokra ügyelő Minister. A' palota' gráditsai, Na-
sants és tzi trom fákkal, s minden nemű ritka és jó

szagú virágokkal voltak megrakattatva. A' Császár is megjelent benne, és minden palotákat öfzsze járván, sokakkal sokáig beszélgetett. Hajnali két órakor fényes vendégség volt.

Westphalia.

Brausweig Febr. 7-dikén. Eppen most az a' siető parantsolat érkeze ide Kasselből a' hadi Ministertől, a' Departamentom Préfektusához, hogy 7000 ujj katonáknak kiállittatások eránt tegyen az igazgatása alatt lévő vidékeken rendeléseket, mint-hogy Jeromos ő Királyi Felsége olyan parantsolatot adott volna ki, hogy két ujj Regimentek állittassanak fel. — Némelly emberek (igy szoll a' Branuschweigi iro) a' jelen való időbéli mozgásokat szemlélvén, a' Westphaliai Királynak ezen parantsolatjában is a' hadakozás' jelenségeit akarják észekbe venni, és azt, hogy ezen esetben ő Királyi Felsége Kasselből elútazni, és a' maga Felséges Testvérehez (a' Császárhoz) menni fogna.

Elegyes Jegyzések.

Azt irják Warschauból, hogy a' Sakszoniai Király a' maga mostani ott tartózkodásának alkalmatosságával egyéb jó tetemenyei között az által is igen meggyerte a' nép szeretetét, hogy hat, úgy nevezett Békeség-szerző Biráknak, a' kik leg több perlekedő részek között egygyezés által eligazították a' pert, ezüst emlekeztető pénzt ajándékozott, a' mellyen a' Lengyel Sas és ilyen irás olvastatik: — Felix Componendis Litibus (Szerentsés a' czi-vakodóknak megegyeztetésekben).

A' Nápolyi ujj Király minden hónapban az el-

ső tsörtörtököt rendelte audientzia-adásra a' könyörgőknek. Minden panaszlók eleibe bocsátatnak, tsakhogy előbb a' Ministerekhez köteleztetnek folyamodni az audientziáért. A' kik előmenetelt kérnek; előbb hasonlóképpen a' Ministerekhez, a' segedelmet kérük pedig a' jó télelre ügyelő Commissióhoz köteleztetnek járulni. A' Királynál való audientziát irás által kell kérni a' Státustitoknak Ministertől, a' melly irásban jelentést kell azon tárgyról fenni, a' melyre nézve a' könyörgő audientziára akar a' Királyhoz menni.

Az Angliai Országlószék még meg nem szűnt több-több fegyveres népet hajóra ültetni. Az a' sereg, a' melly mostan a' hajóra való ülésben és útnakindulásban foglalatoskodott, Gen. Campbell által vezéreltelik. Hogy a' reguláris seregeknek szaporításán a' Ministérium igen rajta légyen, már tudjuk azon Királyi beszédből, mellyel a' Parlamentom ülései elkezdettek. Mint előre is hallatott, tsak ujj Regimentet kilentzet akar felállittatni. — A' Portugáliában tányázó Anglus seregnek vezérlésére Gen. Craddock neveztetett-ki, a' ki a' Lavinia nevű Fregáton Dec. 12-dikén Lisabonhoz megérkezett. Mostanság Adm. Cotton 5 Linea hajókkal tartózkodott a' Tagus torkánál, hanem közelébről Admirális Berkeleyi is oda rendeltetett, s oda el is evezett a' Conqueror nevű 74 ágyus hajón. Gibráltárnál Adm. Purvis két nagy Linea hajókkal, a' Kentel és Atlálsal állott. — Egy szóval az Angliai Országlószék olyan nagy készületeket tétet, szárazon vizen, mintha még most akarna leg keményebben hozzá fogni a' hadakozáshoz.

A' Swéd Király felől azt irják Daniából, hogy

Stockholmból véletlenül Gothenburgba érkezett volna. Oda való útozásának okát nem tudják.

Német országnak Napnyugoti-Elszakra fekvő tartományairól azt írják, hogy ott nagy fogvatkozás kezdett lenni Prédikátori Candidátusok dolgában. A' Marki Grofságban 7 Lutheranus Prédikátori üress helyly lévén, nem találtak több öt Candidátusnál; az Altbergi, Limburgi, és Dortmundi Ekklesiák közül 56-nak nem találtak Candidátust, etc.

H i r a d á s.

Az elmult éftendőben, némely munkáimnak, a' nyomtatósajtó alá leendő adattatásokról tudósítottam az érdeemes Magyar közönséget. Ezen tudósításomra jöttek hozzám néhány tudakozódó levelek, mellyekre ezeket felelem:

1. A' Közönséges Isteni Tiszteleten, Templomban mondandó Imádságoknak, ez uttal — tsak első Réfze fog kijöni, melyben vagnak 8 hétre való Hét köznapi Imádságok, és két heti, ugynevezett Penitentzialis Hétre való; két függelékkal, mellyek közzül — az elsőben — vagnak, Imádság előtt mondandó, és azt beirekeltő fohazzkodások; a' másodikban, mindenféle korú betegekért, esőért, és egyéb illyekért való — rövid, és az imádságokhoz ragasztatható esedezesek.

2. Ez az első Réfz, mihejt a' T. Censortól kezemhez jö, azonnal sajtó alá megy, és reménységem szerént, a' jövő Medárdusi Pesti Vásárra kézfzenis lesz.

3. A' több Réfzekis kéfzen vagnak, és ezen első nyömba fogják követni. — Azonban az első addigis - és ezeknélkülis meglehet szerezni.

4. Író papírosra csak annyit fogok nyomtatni, a' mennyi fölöl-bizonyos tudósítást veszek.

5. A' Halotti Predikátziókra való rajzolatok már kezemnél vagynak, és minden órán sajtó alá mennek. Ez uttal ugyan csak az első tsomó nyomtatódik ki, melyben 40 rajzolatok vannak, négy szakaszokra osztva, mellyek közzül — az elsőben — közönségesek; a' másodikban — Öregesek — a' harmadikban — Ifjak és gyermekek felett — a' negyedikben — rendkívül való esetekben — mondandók lesznek; többnyire oly kiszélesítéssel, hogy minden bővítés nélkül lehet velek élni. —

6. A' Keresztyén ember kézi könyvé már kézén van, és égynehány hejekre-elis küldettett, a' hol meg lehet szerezni, úgy mint Debretzenben T. Professor Varga István — Kilitiben a' Somogyban T. Predikátor Gángol István — Komáromban T. Professor Etsedi János — Pápán T. Professor Tóth Ferentz — Pesten — Nemzeti Könyvtáros N. Kis István — M. Túron N. Lapis Mihály — Uraknál. Itt Veszprémben pedig magamnál. Az ára 1 for. — Ezen Könyvet két bátorokodom mindazoknak ajánlani, valakik a' Keresztyén vallás' főbb igazságait, szeretre méltó vóltookban akarják esmérni, valamint, minden olyan Szüléknek; és Tanítóknak, a' kik Gyermekeikkel és Tanítványaikkal úgy akarják a' Keresztyén Vallás' esméretét megizéltetni, hogy az ez eránt való tisztelet jó idején benne mély gyökeret verjen. —

Írtam Veszprémben Januárius 3-dikán
1809. ben. Ángyán János — a' Veszpremi Helv. Vallástételt követő
Gyülekezeti Predikátora.

P. D.